

КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»

ОСВІТНІЙ ПРОЕКТ

«Модернізація початкової освіти»

Керівник:

Ротфорт Д.В., к. пед. н., методист Центру методичної та аналітичної роботи
КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»

Наукові консультанти:

Покроєва Л.Д., к. пед. н., доцент,
ректор КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»

Мельник С.А., к.п.н., завідувач кафедри методики дошкільної та початкової освіти
КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»

Освітній проект

«Модернізація початкової освіти»

Актуальність проекту.

Процеси глобальної соціальної трансформації охоплюють дедалі більше різних сфер життєдіяльності сучасного суспільства. Не стала винятком й освіта. Україна чітко визначила орієнтир і активно здійснює модернізацію освітньої діяльності в контексті інтеграції до європейського освітнього простору.

Сучасна освітня ситуація в країні характеризується активною підготовкою до перебудови української школи. Міністерством освіти і науки України розроблено проекти «Концепція нової української школи» та «Концепція початкової освіти», Інститутом педагогіки АПН України започатковано Всеукраїнський проект «Експериментальна реалізація концептуальних засад модернізації початкової освіти», готуються нові освітні стандарти – усе націлено не тільки на оновлення структури української школи, а в першу чергу на механізми реалізації компетентнісного навчання, оскільки школа повинна готувати дітей до життя, надавати їм компетентності, уміння і знання, які необхідні для успішної життєдіяльності у XXI столітті. Навчальні заклади та педагоги початкових класів України мають підійти до втілення змін (з 1 вересня 2018 року) добре підготовленими.

Початкова школа перша почне втілювати реформи школи. Учителям необхідно не тільки добре знати нові концептуальні положення реформ, а, у першу чергу, вміти їх якісно реалізовувати на практиці. Міністерством освіти та науки України зроблено перший крок на цьому шляху – оновлено 13 навчальних програм для початкової школи. Із них видалено зайву інформацію (у деяких темах відбулося спрощення), усунуто дублювання, передбачено більш логічний виклад важливих тем (визначено ядро знань), і головне – запроваджено компетентнісний підхід.

Успішність реалізації вищезазначених Концепцій та нових державних стандартів початкової освіти залежить від розуміння педагогічними працівниками сутності та готовності вчителів до втілення ідей компетентнісного підходу на практиці. Ця готовність передбачає засвоєння педагогами ефективних освітніх технологій, що сприятимуть формуванню в молодших школярів ключових, міжпредметних і предметних компетентностей.

У площині зазначених вимог розроблено обласний освітній проект **«Модернізація початкової освіти»**.

Мета проекту – формування єдиного простору розуміння та розв’язання проблем щодо впровадження компетентісно зорієнтованого підходу в навчально-виховний процес школи І ступеня загальноосвітніх закладів Харківської області та підготовка вчителів початкових класів до роботи в умовах модернізації української школи.

Відповідно до мети проекту визначено такі **завдання**:

1. активізація розвитку професійної компетентності вчителів початкових класів із питань застосування компетентісного й особистісно зорієнтованого підходу в навчально-виховний процес;
2. спрямування науково-методичного супроводу на впровадження в початковій школі оновлених навчальних програм;
3. організація апробації експериментальних науково-методичних матеріалів всеукраїнського проекту «Експериментальна реалізація концептуальних засад модернізації початкової освіти» (створення фокус-груп і експериментальних майданчиків);
4. формування банку науково-методичних і навчально-дидактичних матеріалів, орієнтованих на реалізацію компетентісного підходу.

Учасники освітнього проекту: учителі початкових класів, заступники директорів із навчально-виховної роботи та бібліотекарі загальноосвітніх навчальних закладів Харківської області, керівники Р(М)МО учителів початкових класів, методисти районних (міських) методичних кабінетів (центрів), структурні підрозділи КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»: Центр методичної та аналітичної роботи, кафедра методики дошкільної та початкової освіти, відділ планування та розподілу навчальної літератури, бібліотека, Центр моніторингу якості освіти.

Терміни реалізації проекту: 2016 – 2018 рр.

Заходи щодо реалізації мети та завдань проекту

№ з/п	Захід	Мета заходу	Виконавці	Термін проведення
1.	Методичні студії для керівників РМ(М)О вчителів початкових класів	Роз’яснення концептуальних положень оновлення української школи, особливостей нових навчальних програм; надання рекомендацій	Ротфорт Д.В., Гезей О.М.	Щорічно серпень, березень,

2.	Тимчасові творчі колективи (ТТК)	Розробка методичних рекомендацій щодо календарно-тематичного планування; щодо проведення уроків за оновленими навчальними програмами	Ротфорт Д.В., Гезей О.М.	Вересень – грудень 2016 р.
3.	Систематизація та поповнення бібліотечних фондів дитячої літератури	Забезпечення навчального процесу на уроках літературного читання в початкових класах	Жеребкіна З.Г., Ротфорт Д.В., методисти з бібліотечних фондів РМ(М)(Ц)	2016 – 2018 рр.
4.	Науково-методичні вебінари	Науково-методичний супровід роботи початкової школи за оновленими навчальними програмами	Ротфорт Д.В., викладачі кафедри, методисти Р(М)МК(Ц)	На початку I та II семестрів 2016/2017 та 2017/2018 н.р.
5.	Методичні консультації для методистів і вчителів		Ротфорт Д.В., методисти Р(М)МК(Ц)	Вересень 2016 – травень 2018 рр. (перший вівторок кожного місяця)
6.	Всеукраїнська науково-практична конференція «Розвивальні технології навчання: компетентнісний підхід та оновлення змісту початкової освіти»	Узгодження можливостей розвиваючих технологій навчання та формування простору діалогу психолого-педагогічного товариства для розв'язання нагальних завдань української освіти	Центр методичної та аналітичної роботи, кафедра методики дошкільної та початкової освіти.	Жовтень 2016 р.
7.	Спецкурс-тренінг «Втілення компетентнісного підходу на уроках у початковій школі»	Розвиток професійної компетентності з питань підвищення ефективності уроку, освоєння інноваційних професійних ролей педагогів на уроці.	Ротфорт Д.В., Гезей О.М.	Щомісяця (жовтень 2016 – червень 2018 рр.)
8.	Науково-практичний семінар «Урок за компетентнісним підходом»	Ознайомлення з ефективним досвідом роботи вчителів за компетентнісним підходом	Ротфорт Д.В., викладачі кафедри методики дошкільної та початкової освіти	Квітень 2017 р.

9.	Створення фокус-груп учителів початкових класів і та експериментальних майданчиків	Апробація експериментальних науково-методичних матеріалів всеукраїнського проекту «Експериментальна реалізація концептуальних засад модернізації початкової освіти»	Ротфорт Д.В., викладачі кафедри методики дошкільної та початкової освіти	2016 – 2018 рр.
10.	Створення банку науково-методичних і навчально-дидактичних матеріалів	Висвітлення напрацювань педагогів області методичних матеріалів і проектів уроків за компетентнісним підходом на сторінках форуму Академії та блозі «Початкова школа»	Ротфорт Д.В., методисти Р(М)МК(Ц), керівники РМО вчителі початкових класів	За наявності матеріалів упродовж 2016 –2018 рр.
11.	Моніторингове дослідження ефективної реалізації компетентнісного підходу в навчально-виховному процесі початкової школи	Упровадження, апробація та доробка механізмів реалізації компетентнісного підходу вчителями початкових класів	Ротфорт Д.В., Капустін І.В., методисти Р(М)МК(Ц). керівники Р(М)МО	Упродовж 2016 –2018 рр.
12.	Обласна науково-практична конференція за аналітичними матеріалами реалізації проекту	Визначення результатів підготовки вчителів початкових класів до роботи в нових умовах	Ротфорт Д.В., викладачі кафедри методики дошкільної та початкової освіти	Червень 2018 р.

Очікувані результати: забезпечення комплексного та системного підходів у підготовці вчителів початкових класів загальноосвітніх закладів Харківської області до роботи в умовах нової української школи.

Прикінцеві положення:

Проект затверджено рішенням колегії Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації (протокол № 3 від 23.09.2016 року).

Ректор

Л.Д. Покроєва

Вольянська